U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Karla Šimky, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Bohuslava Hnízdila v právní věci žalobkyně: **M. T.**, zastoupená Mgr. Monikou Hulovou, advokátkou se sídlem Podbrahy 40, Předměřice nad Jizerou, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 24. 9. 2009, č. j. 47 Az 18/2009 - 48,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Zástupkyni stěžovatelky – advokátce Mgr. Monice Hulové – **se určuje** na odměně za zastupování a náhradě hotových výdajů částka 2880 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 24. 9. 2009, č. j. 47 Az 18/2009 – 48, zamítl žalobu podanou žalobkyní (dále jen „stěžovatelka“) proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „ministerstvo“) ze dne 20. 3. 2009, č. j. OAM-80/LE-BE02-BE03-2009, kterým byla zamítnuta její žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem, byl do s. ř. s. zaveden zákonem č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Ve věcech azylu v nové úpravě institutu nepřijatelnosti (§ 104a s. ř. s.) je nyní kasační stížnost mimořádným opravným prostředkem omezeným na případy objektivní nutnosti rozhodnutí Nejvyššího

správního soudu. Z těchto důvodů bude kasační stížnost ve věcech azylu přijata k projednání jen tehdy, jestliže rozhodování o ní umožní Nejvyššímu správnímu soudu zároveň plnit obecnější sjednocující funkci v systému správního soudnictví. S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že stěžovateli byla soudní procesní ochrana již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jedině vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že kasační stížnost se týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může vyvstat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je na místě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Z výše uvedeného vyplývá, že je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu, aby uvedl, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatelka namítá podle obsahu kasační stížnosti stížní důvody ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

V kasační stížnosti tvrdila, že ministerstvo nedostatečně zjistilo skutkový stav věci, neboť neprovedlo důkazy ve vztahu k pronásledování a fyzickému napadání bývalého manžela. Stěžovatelka uvedla, že byla v 15ti letech donucena uzavřít sňatek, což, stejně jako následné pronásledování, je možné považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu, neboť tímto bylo porušeno její základní lidské právo na svobodnou volbu uzavřít manželství a rodinný soukromý život. Zprávy mezinárodních organizací tento nikterak ojedinělý stav, kdy státní orgány takové porušování lidských práv trpí, podrobně dokládají. Správní orgán si však v rozporu se zákonem nevyžádal zprávy mezinárodních organizací, které by potvrzovaly nucené sňatky na Ukrajině a nezájem státu o jejich zakázání.

Nejvyšší správní soud, vycházeje ze své ustálené azylové judikatury, konstatuje, že azylové řízení a udělení mezinárodní ochrany není univerzálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím. Důvody pro poskytnutí mezinárodní ochrany jsou zákonem o azylu vymezeny poměrně úzce. Stěžovatelka v průběhu správního řízení žádné azylově relevantní důvody neuvedla, pouze poukazovala na potíže s bývalým manželem, který ji fyzicky a psychicky ohrožoval. V této souvislosti se tvrzení, že sňatek byl vynucený, jeví jako účelové, neboť v pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany nic o nuceném sňatku neuvedla. Z protokolu je pouze zřejmé, že církevní sňatek uzavřela v 15-ti letech. Skutečnost, že sňatek byl vynucený, stěžovatelka uplatnila až v soudním řízení, takže ministerstvo ani nemohlo ohledně situace v této sociální oblasti zjišťovat žádné další informace. Povinnost zjistit skutečný stav věci má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. Ze žádného ustanovení zákona o azylu nelze dovodit, že by měl povinnost domýšlet právně relevantní důvody pro udělení azylu, jež žadatel neuplatnil, a poté k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. V tomto smyslu lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, dostupný na www.nssoud.cz, v němž je vysloveno, že „správní orgán má povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené. V opačném případě žádost jako zjevně nedůvodnou podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) téhož zákona zamítne. Nedojde-li k zamítnutí žádosti ve lhůtě 30 dnů od zahájení správního řízení, vydá správní orgán negativní rozhodnutí dle § 12 citovaného zákona; to však neznamená, že by správnímu orgánu za této situace vznikla povinnost domýšlet právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a činit posléze k těmto důvodům příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 správního řádu má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl.“ Uvedla-li proto stěžovatelka v žádosti o udělení mezinárodní ochrany pouze důvody azylově nerelevantní, pro které odešla ze země původu, nerozhoduje ministerstvo o tom, že se azyl podle ust. § 12 zákona o azylu neuděluje, ale za podmínek ust. § 16 zákona o azylu žádost zamítne jako zjevně nedůvodnou. V této souvislosti lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, dostupný na www.nssoud.cz, v němž je uvedeno, že „skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany

svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.“

Stěžovatelka rovněž neuvedla žádnou skutečnost svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování, resp. že by jí hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy uvedené ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu, spočívající např. v mučení nebo nelidském či ponižujícím zacházení nebo trestání nebo ve vážném ohrožení života nebo lidské důstojnosti.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na námitky uplatněné v kasační stížnosti a proto Nejvyšší správní soud neshledal žádné důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání.

Ze všech výše uvedených důvodů je podle názoru Nejvyššího správního soudu kasační stížnost nepřijatelná, a proto ji podle ust. § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Stěžovatelce byla usnesením krajského soudu ze dne 18. 5. 2009, č. j. 47 Az 18/2009 – 17, ustanovena zástupcem advokátka a podle ust. § 35 odst. 8 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. Podle ust. § 7 a § 9 odst. 3 písm. f) s přihlédnutím k § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, náleží ustanovené advokátce odměna za jeden úkon právní služby (sepsání kasační stížnosti) v částce 2100 Kč, a podle ust. § 13 odst. 3 citované vyhlášky náhrada hotových výdajů v částce 300 Kč, tj. 2400 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupkyně doložila osvědčení o registraci plátce daně z přidané hodnoty, byla tato částka v souladu se zákonem č. 235/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, navýšena o 480 Kč (20 % daň z přidané hodnoty), tedy na celkovou výši 2880 Kč.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. května 2010

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu